

ΤΟ ΑΛΟΓΟ ΤΟΥ ΛΗ ΓΙΩΡΓΙΟΥ

Τί ἄσκημα, τί βαρειά, πὺ ἔχει νυχτώσει ἀπόψε! Τὸ κοῦο τσουχερό. Θαρρεῖς καὶ ξεσκίζει τὴ σάρκα. Καὶ βρέχει. Μιὰ ψιλὴ βροχή, μονότονη, σὰν τραγούδι λαντέρνας. Χτυπάει στὰ ἰζάμια τῶν σπιτιῶν καὶ στὰ πεζοδρόμια τὰ ἔρημα ἀπὸ διαβάτες. Καὶ κάπου-κάπου μουρμουρίζει. Στὸ σπίτι τοῦ Γέρω Πιάση δειπνᾶνε ἀμίλητα. Τόσα χρόνια πὺ ζοῦνε κ' οἱ τρεῖς μαζῆ δὲν ἔχουνε πειὰ τίποτε νὰ ποῦνε. Μιὰ ματιὰ μιὰ κίνηση, ἕνας στεναγμὸς πόνου ἢ ἀνακούφισης κ' ἡ συνεννόηση γείνηκε.

Ἐξ ὀγδόντα χρόνων ὁ Γέρος, καμμιά ἑβδομηνταριὰ ἢ γρηὰ Πιάσαινα καὶ πενηντάρρα ἢ θυγατέρα τους, τὸ Δεσποινιώ. Κορμιά σκελετωμένα, πρόσωπα ζαρωμένα, ἄσπρα καὶ ἀρειὰ μαλλιά, χέρια πὺ σιγοτρέμουν, στόματα ξεχαρβαλωμένα, ροζιασμένα πόδια, μάτια μὲ δίχως πειὰ καμμιάν ἔκφραση. Κ' ἡ κυρὰ Κατερίνα, ἢ ἀφωσιωμένη σὰ σκυλὶ ὑπέρετρα τοῦ σπιτιοῦ, γρηὰ κι αὐτὴ, μὰ μὲ ἀκαθόριστα χρόνια, ἀγγοσέρνει, μέσα στὰ ξεμποχειλιασμένα της τὰ παπούτσια, τὰ ξεβιδωμένα, ἀρρωστημένα, μὲ τὶς φουσκωμένες φλέβες πονεμένα της πόδια καὶ κουβαλεῖ τὰ χροιαζοῦμενα στὸ τραπέζι, ἀμίλητη καὶ κείνη.

Ἐξω μπουμπουνίζει. Καὶ τί κοῦο!

Ὁ γέρος τοῦ κάκου προσπαθεῖ νὰ ζεστάνει τὰ παγωμένα του τὰ χέρια στὸ πῆλινο μαγκάλι, πὺ ἡ γρηὰ Κατερίνα τοῦ τῶχει βάλει στὸ πλάι του. Τοῦ κάκου ζυγώνει στὰ κάρθουνα τὶς ἀνοιχτές του παλάμες. Ἡ Γρηὰ Πιάσαινα ἀγκυλιάζει μὲ τὶς δυὸ της φουῆχτες τὴ ζεστὴ σουπιέρα μὲ τὰ βραστὰ χόρτα, καὶ τὸ Δεσποινιώ τραβῶντας το προσπαθεῖ νὰ μακρύνει τὸ σάλι, πὺ τῆς σκεπάζει τὶς πλάτες καὶ τὰ στήθια. Μὰ τὸ κοῦο δὲ χωρατεύει.

Ὁχτὼ ἢ ὦρα κ' ἔχουν ἀποφάσει.

— «Δὲν τραβάτε γιὰ τὰ κρεββάτια σας;» μουρμουρίζει ἡ Γρηὰ Κατερίνα. «Παρὰ νὰ τρεμουλιάζετε ὀρθοί, κάλλιο νὰ ξαπλώσετε καὶ νὰ ζεσταθῆτε».

Ὁ Γέρος, πὺ βαρυσκούει χρόνια τώρα, δὲν ἀποκρίνεται.

Ἡ Γρηὰ Πιάσαινα κυττάει τὸ κρεμαστὸ ρωλόι τοῦ τοίχου.

— «Ὅχι τὸ ὄρεξ μονάχα! Ἄν τὸν πάρω ἀπὸ τὰ γῶρὰ τὰ μεσάνυχτα θάμαι πάλε ξυπνή».

Τὸ Δεσποινιῶ ἔχει κιόλας διπλώσει προσεχτικά, μὲ πολύχρονη ἀποχημένη ρυθμικὴ κίνηση τῶν χειρῶν, ἰὴν πετσέτα τῆς καὶ σηκώνεται νὰ φύγει.

— «Ἐγὼ πάω νὰ πέσω. Δὲν εἶναι προκοπὴ μ'αὐτὸ τὸ κροῦ!»

— «Δημήτρη πὲς καληνύχτα τοῦ κοριτσιοῦ», φωνάζει στὸ αὐτὸ τοῦ γέρου ἢ γρηά! «Πάει νὰ ξαπλώσει».

Ὁ γέρος κουνάει τὸ κεφάλι κι ἀνοίγει τὸ ξεδοντιασμένο του τὸ στόμα.

— «Νὰ πᾶμε καὶ μεῖς. Καληνύχτα Δεσποινιῶ μου, καὶ καλοξημέρωμά σου. Τὴν εὐχή μου, παιδί μου, καὶ τῆς Παναγιάς».

— «Κύτταξε νὰ καλοσκεπαστεῖς, Δεσποινιῶ», τῆς φωνάζει ἡ γρηά.

Τὰ ἴδια λόγια, μὲ μικρὲς ἀσήμαντες παραλλαγές, χρόνια καὶ χρόνια ἔχουν ἀκουστῆ στῆ μικρὴ τραπεζαρούλα. Θασρεῖς ποὺ πειὰ τὰ νοιώθουν κ'οἱ τοῖχοι.

Δὲν πέρασε μισὴ ὥρα κι' ὄλο τὸ σπίτι ἤσυχάζει. Αἰστάνεσαι μιὰ βαρειά, πνιγερὴ ἀνάσση γεροντικοῦ χνάτου.

Τὰ μεσάνυχτα ἡ Γρηὰ Πιάσaina σαλεύει. Τεντώνει τὰ χέρια κι ἀφήνει ἓνα βαρὺ στεναγμὸ νὰ τῆς ξεφύγει.

Ἡ βροχὴ ὄζω χτυπάει τὰ παντζούρια.

— «Μητέρα εἶσαι ξυπνή;»

Εἶναι ἡ φωνὴ τῆς Δεσποινιῶς, ποὺ ἔρχεται ἀπὸ τὴ μισάνυχτη θύρα τῆς κάμαράς τῆς καὶ φτάνει σὰν ἤχος καλαμοσφυρήχτρας στῆς Γρηᾶς Πιάσαινας τ'αὐτιά.

— «Θέλεις τίποτα, Δεσποινιῶ μου; Μπᾶς καὶ δὲν ἀκούεσαι καλά;»

Ὁ Γέρος οὔτε σαλεύει Αἰστάνεσαι μόνον τὴ βαρειά του ἀνάσση, ποὺ τοῦ συχνοσηκώνει τὸ στῆθος.

— «Ὅχι. Εἶδα ἓνα ὄνειρο, μητέρα, καὶ θάθελα νὰ μοῦ τὸ ξηγήσεις».

Ἡ γρηά κάθεται τώρα στὸ κρεβάτι, ἔτοιμη ν'ἀκούσει.

— «Λέγε, λέγε παιδί μου».

«Εἶδα τὸν Ἄη-Γιῶργη στὸν ὕπνο μου...»

Ἡ γρηὰ σταυροκοπιέται.

— «Βοήθειά σου παιδί μου, βοήθειά σου».

— «Ήτανε νέος, ὄμορφος, ψηλός, καλοκατωμένος. Ξανθὸς σὰν ἥλιος. Κρατοῦσε ἀπὸ τὸ χέρι ἓνα μεγάλο κόκκινο ἄλογο μὲ μακρὰ οὐρὰ καὶ μὲ πυκνὴ χαιίτη. Μὲ ζύγωσε. Ἀμίλητα χαμογελοῦσε καὶ μοῦδινε τὸ ἄλογό του. Ἐγὼ τέντωσα τὰ χέρια γιὰ νὰ τὸ πιάσω ἀπὸ τὰ χαλινάρια, ἀλλὰ μὲ κύριεψε ὁ τρόμος. Ἄπλωνα τὸ χέρι μου καὶ πάλι τὸ τραβοῦσα. Καὶ πάλι ἄπλωνα τρεμάμενη τὸ χέρι καὶ πάλι ξανά τὸ τραβοῦσα. Ἦθελα νὰ τὸ πιάσω, μὰ δὲν κατοῦσα. Ὡ μάνα!...»

— «Καὶ δὲν τὸ καθαλλίκεψες, Δεσποινιώ μου; δὲν τὸ καθαλλίκεψες;»

— «Ὅχι, μάνα, γιατί; Ἐπρεπε;»

— «Γαμπρὸς ἦταν, παιδί μου, γαμπρὸς! Γιατὶ νὰ μὴν τὸ καθαλλίκεψεις;»

— «Ἀλήθεια, γαμπρὸς εἶναι στ' ὄνειρο τὸ ἄλογο, μάνα;»

— «Γαμπρὸς, παιδί μου. Γιατὶ ἔτσι, Δεσποινιώ μου; Ἄφησες τὴν τύχη σου νὰ χαθεῖ. Ξανακοιμήσου, κόρη μου, ξανακοιμήσου. Προσπάθησε νὰ ξαναεἶδεις τὸ ἴδιο τ' ὄνειρο. Βάλε το καλά στὸ νοῦ σου. Τίποτ' ἄλλο νὰ μὴ συλλογιέσαι. Κι αὐτὴ τὴ φορὰ νὰ μὴ φοβηθεῖς. Νὰ τὸ καθαλλίκεψεις ἄκουσες; Νὰ καθαλλίκεψεις. Μὲ θάρρος!»

Ἡ βροχὴ τώρα χτυλάει δαιμονισμένα τὰ πιντζούρια. Ὁ ἄνεμος σφυρίζει.

Ἰσως γι' αὐτὸ δὲ φτάνει στ' αὐτιά της Γρηῆς ἓνα κατὰ συγκρατημένο κλάμμα, ποὺ ἀντηχάει σπαραχτικὸ μὲ ὄλη του τὴ σιγαλιὰ καὶ ποὺ ἀνασηκώνει τὰ ἀτροφικά, ζιτωμένα, σὰν πεταμένους, πολυκαιρονὲς λειονόκουπες στήθια τῆς γεροντοκόρης, ἐνῶ τὰ χεῖλη της ἀφήνουν νὰ τῆς ξεφύγει τὸ πιχρὸ τῆς ζωῆς της παράπονο;

— «Γιατί... μὰ γιατί νὰ μὴν τὸ καθαλλίκεψω;»

ΕΙΡΗΝΗ Α. ΔΕΝΤΡΙΝΟΥ